

ΚΥΠΡΟΣ

Σκέψεις για το χώρο στην Κύπρο

Το να μιλάς για ριζοσπαστική πρακτική στην Κύπρο μοιάζει ώρες - ώρες με κινήγι φαντασμάτων. Τι να πεις και ποιος να σε ακούσει σε μια κοινωνία, που ζει μέσα στο σχιζοφρενικό αμάλγαμα μιας εμπορευματοποιημένης πραγματικότητας και ενός παραδοσιακού/αρχοντοχωριάτικου αλαλούμ ιδεολογίας;

Η πλήξη σε περιμένει σε κάθε γωνιά αγκαλιά με τη στενοκεφαλιά ενός κόσμου που αρνείται να δει πέρα απ' τη μύτη του. Η εξουσία/καταπίεση αναμφισβήτητη διέπει όλες τις κοινωνικές σχέσεις, απ' τις ρουτίνες της καθημερινότητας μέχρι στο θρησκευτικό κρατισμό ολόκληρης της κοινωνίας. Η ίδια η πολιτική έχει ξεφτιλιστεί πλήρως σαν όρος - η δεξιά «κάνει αντιπολίτευση στο κατεστημένο!» (και η νέα φάρα των κουλτουρέλ διανοουμένων μας τόχαψε για καλά το παραμύθι) και η «αριστερά» κατάντησε μια γελοία καρικατούρα που επιβιώνει με μπαγάτια και δογματικά κλισέ. Τι να πεις;

Υπάρχουν φυσικά αντιστάσεις - προσωπικές, ανθρώπινες. Αλλά πνίγονται στον κοινωνικό εξοστρακισμό, στη μοναξιά, στην καθημερινή αστυνόμευση των ματιών μιας κοινωνίας που γατζώνεται απεγνωσμένα σε φαντασιώσεις ενός ανύπαρκτου παρελθόντος - μιας ειδυλλιακής εικόνας της υπαίθρου, του χωριού. Μπροστά στην αλλοτρίωση της καθημερινότητας, φτιάχνονται χαζοχαρούμενες εικόνες για «τους παλιούς καλούς καιρούς» (τότε στο χωριό μας, στη γη μας και άλλα ανάλογα) που δημιουργούν ένα έντονο συντηρητισμό απέναντι σε κάθε τι το νέο. Και φυσικά τα τραύματα της εισβολής και της προσφυγιάς έκαναν αυτήν την κατάσταση ακόμα χειρότερη.

Και έτσι το κράτος κυβερνάει σε μια ψευτο-υπαίθρο απομονωμένων νομάδων που προσπαθούν να φτιάξουν δεσμούς κοινότητας μέσω του κουτσομπολιού και της παρελθοντολογίας.

Μπροστά σ' αυτήν την πραγματικότητα η ατομική αντίσταση πνίγεται - ακόμα και άτομα που πέρασαν απ' τη καθημερινή αντίσταση στη ριζοσπαστικοποίηση μέσω απ' τις εμπειρίες των τελευταίων 10 χρόνων, πέρασαν τελικά στη ιδιωτέωση και τη σιωπή. Υπήρξαν φυσικά και προσπάθειες συγκρότησης μιας κάποιας πιο συλλογικής αντίδρασης. Απ' τα μεγαλεπίβολα πλάνα των αριστεριστών για «ανασυγκρότηση του ΚΚΚ» ως τη σημερινή ποικιλία διαφόρων ομάδων (αριστεριστικών, φεμινιστικών, αντιεξουσιαστικών). Υπάρχει λοιπόν κάποιος χώρος σαν πόλος αντίστασης; Όχι ακριβώς. Γιατί άμα κοιτάξει πιο κοντά οι διαφορές σ' αυτό το «χώρο» είναι ουσιαστικές.

Η εμφάνιση των αριστεριστών τη δεκαετία του 70 υπήρξε κάτι το σχετικά ελπιδοφόρο μια και άνοιξε νέους δρόμους συζήτησης και αναζήτησης. Οι σημερινές αριστεριστικές ομάδες, όμως, έχουν καταντήσει αρτηριοσκληρωμένα και αφομοιωμένα μαγαζιά ιδεολογίας και η δήθεν αντίστασή τους περιστρέφεται γύρω από ρομαντικούς παρελθοντολογισμούς, δογματικά κλισέ, και μια στενοκέφαλη λογική που φτιάχνει κύκλους αυτοεπιβεβαίωσης σε κάθε θέμα. Τόσο οι Τροτσκιστές της Έκφρασης όσο και οι Μαρξιστοενοωτικοί της Αυτοδιάθεσης έχουν καταντήσει θλιβερά παραδείγματα της ιστορικής - θεωρητικής - πρακτικής φτώχειας του αριστερισμού. Σ' άλλες χώρες τέτοιες ομάδες έχουν περάσει στο περιθώριο του χώρου σαν ιστορικά λείψανα.

Αυτές οι γραμμές, δεν γράφονται από καμιά εσωτερική ανάγκη πολεμικής. Πραγματικά θα προτιμούσα να τις απέφυγα. Προσωπικά έχω ριζοσπαστικοποιηθεί μαζί με αρκετά απ' τα άτομα που ανήκουν στον αριστεριστικό χώρο και έχω μια προσωπική εκτίμηση για αρκετούς απ' αυτούς. Εντούτοις έχουμε φτάσει μου φαίνεται σε αντίθετους πόλους. Τούτη η κριτική της λογικής και των αυταπατών στις οποίες έχουν εγκλωβίσει την αντίστασή τους έχει την ελπίδα ότι ίσως να μιλήσει σε μερικούς απ' αυτούς σαν άτομα.

Η λογική και η πρακτική του αριστερισμού (ή αριστεροεθνικισμού)

Η επιβίωση του αριστερισμού στην Κύπρο δεν είναι άσχετη με τη δυσκολία άρθρωσης ενός εναλλακτικού λόγου και πράξης σ' αυτήν την κοινωνία. Οι σημερινοί αριστεριστές ξεχνώντας τις αναζητήσεις και κριτικές μερικών χρόνων πριν, έχουν βολυτεί κάτω απ' τον ήλιο της κυπριακής ηγεμονικής ιδεολογίας, σαν κομπάρσοι του θεάματος της επίσημης πολιτικής. Οι Μαρξιστοενοωτικοί έχουν πέσει σ' ένα αθεράπευτο παρελθοντολογισμό ρομαντικοποιώντας τον φασισμό του ελληνοχριστιανισμού και ποζάρουν σαν η λαϊκίστικη αριστερή πτέρυγα της ενωτικής ακροδεξιάς! (και λέγαμε κάποτε για την ιστορική αμνησία και πολιτική σχιζοφρένεια αυτής της κοινωνίας).

Οι Τροτσκιστές της Έκφρασης με το όνειρο του εισοδισμού ψάχνουν ακόμα για την «ενότητα της αριστεράς» - φαίνεται δεν κατάλαβαν ακόμα ότι η αριστερά είναι κενό σχήμα λόγου στην κυπριακή πολιτική πρακτική. Και σίγουρα χρειάζεται αρκετός εθελουφλισμός

για να διακηρύσσει ότι είσαι η «αριστερή πτέρυγα» (με ταξικές - διεθνιστικές θέσεις) ενός μικροαστικού προσωποκρατικού κόμματος με τις πιο εθνικιστικές - σοβινιστικές θέσεις στην Κύπρο σήμερα.

Οι σημερινοί αριστεριστές παρά τις εσωτερικές τους διαφωνίες έχουν ωστόσο αρκετά κοινά στοιχεία - προϊόντα της σταδιακής αφομοίωσής τους στη λογική της κυρίαρχης ιδεολογίας. Απ' τη μια υπάρχει η μονοδιάστατη αντίληψη της εξουσίας βασισμένη στη λογική της προτεραιότητας. Η λογική δηλαδή ότι η εξουσία πηγάζει από μια κεντρική δομή ή αντίφαση της κοινωνίας (το ταξικό ή εθνικό θέμα) που πρέπει να αποτελεί το βασικό - κεντρικό πόλο αναφοράς σε κάθε συζήτηση ή πρακτική. Η λύση αυτού του προβλήματος αποτελεί κατά κάποιον τρόπο το «γόρδιο δεσμό» που θα οδηγήσει σε μια πιθανή κοινωνική αλλαγή - και αντιμετώπιση των άλλων θεμάτων - μορφών εξουσίας που είναι δευτερεύουσες σημασίας σ' αυτήν την ανάλυση. Έτσι άμα είναι να μιλήσεις για τη γυναικεία καταπίεση λ.χ. πρέπει να την τοποθετήσεις στα πλαίσια του γενικότερου «πρωτεύοντος θέματος» - το γυναικείο θέμα και η ένωση λ.χ. ή οι γυναίκες και ο καπιταλισμός (λες και η γυναικεία καταπίεση είναι προϊόν αυτού του οικονομικού συστήματος και μόνον). Αυτή η μονοδιάστατη αντίληψη της εξουσίας και η συνακόλουθη λογική του «πρωτεύοντος θέματος»,

κευση της αναδόμησης διαφόρων μορφών εξουσίας στη μοντέρνα εποχή. Ενώ όλη η κοινωνία παθαίνεται και εκστασιάζεται σε σωβινιστικές υστερίες (με την απαραίτητη φιλολογία της απελευθέρωσης φυσικά) η εξουσία αποκτά πιο ισχυρές βάσεις καθώς οι πατριαρχικές φαντασιώσεις γίνονται οι βάσεις της εθνικιστικής υστερίας και το κράτος ο συλλογικός πόθος/φαντασιακός πατέρας του «έθνους». Και η λειτουργία του ελληνοενοωτικού εθνικισμού στην Κύπρο είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτού του ρόλου του εθνικισμού. Απ' την άλλη η μαρξιστο-λενινιστική έμφαση στη μονοδιάστατη φύση της εξουσίας (σαν προϊόν του οικονομικού συστήματος) μας έχει δώσει την ιστορική τραγωδία/έκτρωμα του «κρατικού σοσιαλισμού» με ένα αυταρχικό κράτος και ένα νέο πλαίσιο ταξικής δόμησης.

Αυτή η αναπαραγωγή και επαναθεσμοποίηση της εξουσίας από κινήματα με μια μονοδιάστατη κριτική της εξουσίας δεν είναι τυχαία, είναι προϊόν της ίδιας της λογικής και πρακτικής των δήθεν «επαναστατών». Οι αριστεριστές, οι εθνικιστές και οι λοιποί βλέπουν ότι υπάρχουν και άλλες μορφές εξουσίας. Αλλά διαλέγουν να υποβιβάζουν την σημασία τους στα πλαίσια της λογικής του γρήγορου αποτελέσματος και της απόκτησης της εύνοιας των μαζών.

Άμεσα αποτελέσματα δημιουργούνται απ' τη χρήση

Σ.Σ. ΗΡΑΚΛΕΙΟ

γνήσια προϊόντα της μαρξιστικής γενεαλογίας του αριστερισμού, όχι μόνο δεν υποβιβάζουν απλώς τη σημασία των κοινωνικών αγώνων που δεν κεντράρουν στο «κύριο θέμα» αλλά επιπλέον τείνουν να αναπαραγάγουν τη λογική της εξουσίας στην καθημερινότητα με την ιεράρχηση μορφών καταπίεσης και την αποφυγή της αντιμετώπισης της διάχυτης φύσης της εξουσίας. Γιατί η εξουσία δεν είναι απλώς έκφραση - χαρακτηριστικό μιας δομής (του καπιταλισμού ή του ιμπεριαλισμού). Η εξουσία είναι ένα διάχυτο φαινόμενο που οργανώνει τις κοινωνικές σχέσεις ιεραρχικά απ' το διαπροσωπικό (λ.χ. οικογένεια) στο μακροκοινωνικό επίπεδο του κράτους και του καπιταλισμού. Και η βάση της εξουσίας είναι η καθημερινότητα της αναπαραγωγής της - η αυταρχικότητα του πατριάρχη νοικοκυραίου, των γονιών απέναντι στα παιδιά, του δασκάλου στο σχολείο και η ταυτόχρονη υπακοή - δουλοπρέπεια απέναντι στα πρότυπα εξουσίας και στα άτομα που την εκπροσωπούν - το μάτσο, το αφεντικό, το γραφειοκράτη, το δάσκαλο κ.τ.λ.

Σ' αυτά τα πλαίσια το να ανατρέψεις τον καπιταλισμό ή να «διώξεις τον εισβολέα» δεν ανοίγει αναγκαστικά το δρόμο για μια ευρύτερη απελευθερωτική προοπτική όπως ονειρεύονται οι αριστεριστές.

Αντίθετα είναι πολύ πιθανό ένας αγώνας κεντραρισμένος σε μια μονοδιάστατη αντίληψη της εξουσίας να ενισχύει άλλες δομές εξουσίας και να τις βοηθήσει να αναδομηθούν. Ο εθνικισμός ιδιαίτερα είναι μια ιδεολογία που έχει λειτουργήσει ιστορικά σαν δικαιολόγηση - εκλογί-

της κρατικής εξουσίας - διατάξεις και εκτελείς, δεν χρειάζεται να συζητήσεις, να πείσεις, να ψάξεις για άλλες λύσεις πέρα απ' ότι υπάρχει. Αυτά παίρνουν καιρό και απαιτούν συνεχές ψάξιμο αναζήτησης και αμφισβήτηση. Και μερικοί «επαναστάτες» θέλουν σιγουριά, σταθερότητα, επιβεβαίωση. Τα αποτελέσματα (αυταρχικές δικτατορίες «φωτισμένων ελίτ» σαν κατάληξη υποσχέσεων απελευθέρωσης) δεν είναι και τόσο παράδοξα σ' αυτά τα πλαίσια. Οι αριστεριστές και οι εθνικιστές ξέρουν την αλήθεια και το σωστό δρόμο για την απελευθέρωση και άμα δε συμφωνείς μαζί τους τόσο το χειρότερο για σένα. Η «δημοκρατία της αρετής» του Ροβεσπιέρου (που έχει εμπνεύσει τόσο τους αριστεριστές όσο και τους εθνικιστές) δεν σηκώνει διαφωνία. Και η διαφορά και εξουσία της νέας ελίτ περιβάλλεται το φαντασιακό πέπλο της ιστορικής αναγκαιότητας. Ποιος δεν έχει ακούσει το παραμύθι για τα ιστορικά στάδια. Στη Σοβιετική Ένωση είναι το υπ' αριθμό ένα κρατικό εμπόρευμα.

Μετά την «επανάσταση» οι μάζες πρέπει να σιωπούν - πριν όμως, οι αριστεριστές παρόλο το διανοουμενισμό και ελιτισμό τους, παίζουν τους άκρατους λαϊκιστές. Θέλουν τις μάζες σαν κοπάδι πίσω απ' τη ηγεσία τους και προσπαθούν να κερδίσουν την εύνοιά τους κλείνοντας τα μάτια μπροστά στο φασισμό της εξουσίας στην καθημερινότητα, στην οικογένεια, στις διαπροσωπικές σχέσεις κ.τ.λ. Ο «άγιος λαός», αυτή η άμορφη μάζα είναι ο συναισθηματικός πόλος αναφοράς των αριστεριστών

συνέχεια από σελ. 6

και των εθνικιστών. Πόσες φορές δεν έχουμε ακούσει τα γνωστά μπλα - μπλα - μπλα - «Αυτό θέλει ο λαός», «οι κρυφοί πόθοι του έθνους», «οι ανάγκες των μαζών» κ.τ.λ. Οι «επαναστάτες» μας εδώ παίζουν διπλό ρόλο. Απ' τη μια φιγουράρουν σαν οι ερμηνευτές των «λαϊκών πόθων» (και όποιος διαφωνεί μαζί τους δεν ξέρει τι του γίνεται) και απ' την άλλη ψάχνουν μέσα στη μιζέρια της υπάρχουσας κοινωνίας να βρουν ένα «επαναστατικό υποκείμενο», μια κοινωνική ομάδα που φαντάζονται ότι συμφωνεί εν δυνάμει μαζί τους (εργάτες - ενωτικοί) και τη ρομαντικοποιούν μέχρι αηδίας. Εκλογικεύουν την κάθε μαλακία στα πλαίσια ενός ξεφτισμένου λαϊκισμού προσπαθώντας να πείσουν τις «μάζες» και τους εαυτούς τους ότι είναι η φωτισμένη πρωτοπορία που εκφράζει τους κρυφούς λαϊκούς πόθους. Βασίζουν την ρητορική τους και τα όνειρά τους για κινήματα στον αυταρχισμό του καθώς-πρέπει πατριάρχη νοικοκυραίου, στην ανασφάλεια του μικροαστού και στην παρελθοντολογία μιας καθημερινότητας που δεν έχει φαντασία να ονειρευτεί ένα άλλο μέλλον. Και χωρίς ίσως να το καταλαβαίνουν γίνονται μέρος αυτής της μιζερης καθημερινότητας και της ηγεμονικής της ιδεολογίας. Η ιστορία του κυπριακού αριστερισμού είναι το καλύτερο παράδειγμα αυτής της θλιβερής αφομοίωσης. Και δε λέω εδώ ότι μια ριζοσπαστική κριτική και πρακτική πρέπει να αγνοεί τι γίνεται γύρω μας - και ιδιαίτερα στις ρουτίνες της καθημερινότητας. Αντίθετα απ' εδώ πρέπει να ξεκινά η κριτική και η πρακτική. Αλλά πρέπει να δούμε ότι ανήκουμε και μεις σ' αυτήν την καθημερινότητα και σ' αυτή την άμορφη μάζα που λέγεται «λαός» (που σε τελική ανάλυση δεν υπάρχει πουθενά εκτός απ' τις συναισθηματικές και ιδεολογικές φαντασιώσεις). Αν δεν ξεφύγουμε απ' τη λογική της «φωτισμένης ελίτ» που θα οδηγήσει την κοινωνία στην απελευθέρωση, θα εξακολουθούμε να εθελουφλούμε μπροστά στην πολυδιάστατη φύση της εξουσίας, θα αναπαράγουμε τη μιζέρια και την ιεραρχία της κοινωνίας στη δικιά μας καθημερινότητα και θα ρομαντικοποιούμε τη μιζέρια, την καταπίεση και την κάθε μαλακία του «καθημερινού ανθρώπου» σε μια κρυφή προσπάθεια να τον κάνουμε οπαδό της μαγικής μας φόρμουλας. Μια ριζοσπαστική κριτική ξεκινά και πρέπει να δεθεί με την καθημερινότητα αλλά όχι για να κινητοποιήσει τα άτομα σαν μια άμορφη μάζα. Αν θέλει να είναι συνεπής με τον εαυτό της, αυτή η κριτική και πρακτική πρέπει να ψάξει για τις αντιστάσεις, την ανθρώπινη υποκειμενικότητα, τη δυνατότητα φαντασίας σ' αυτή την καθημερινότητα.

Η ανάγκη ενός εναλλακτικού/ριζοσπαστικού χώρου

Αυτή η κριτική των ομαδούλων του αριστεριστικού χώρου δεν ξεκινά από καμιά μηδενιστική διάθεση πολεμικής αντιπαράθεσης. Ξεκινά αντίθετα από μια προσπάθεια ιδεολογικού ξεκαθαρίσματος στα πλαίσια μιας σειράς ελπιδοφόρων στοιχείων για τη συγκρότηση ενός εναλλακτικού χώρου (επανεμφάνιση - επαναδραστηριοποίηση ατόμων και ομάδων με προβληματισμούς πέρα απ' την αρχαιολογία του αριστερισμού). Και ακόμα και αν αυτά τα στοιχεία είναι παροδικά, υπάρχει συνεχώς η ανάγκη για ένα εναλλακτικό συλλογικό χώρο αντίστασης, ένα χώρο με δικά του στέκια, έντυπα, ομάδες και διάλογο που να αποτελεί τη βάση μιας κοινωνικής παρέμβασης, μιας θεωρητικής συζήτησης αλλά και το κυριότερο μιας αίσθησης συλλογικότητας στη μοναξιά και απομόνωση που «πλακώνει» τον

καθένα που προβάλλει μια αντίσταση στην κυπριακή καθημερινότητα.

Η συγκρότηση αυτού του χώρου (τόσο γεωγραφικά όσο και από άποψη ατόμων και ομάδων) είναι μια αναγκαιότητα αν θέλουμε να ελπίζουμε για κάτι περισσότερο — σε σχέση με την πολιτική πρακτική/κριτική — απ' το δογματισμό των αριστεριστών) και την καθημερινή μας επιβίωση και αντίσταση (πέρα απ' τη μοναξιά, την

ιδιότυπη και την πλήξη). Και μιλώντας εδώ για «χώρο» (αντί για τύπους κομμάτων όπως οι αριστεριστές) εννοώ μια νέα μορφή κοινωνικής αντίστασης. Ένα συλλογικό υποκείμενο ρήξης που καταλαβαίνει τον εαυτό του σαν μειοψηφία και αρνείται να ζητιανεύει την εύνοια - και να ονειρεύεται τη μελλοντική ηγεσία - της πλειοψηφίας. Και όπως η κριτική της εξουσίας χρειάζεται να είναι πολυδιάστατη το ίδιο ισχύει για το λόγο και την πράξη ενός τέτοιου χώρου. Ένας εναλλακτικός/ριζοσπαστικός χώρος βασίζεται στην ποικιλία, την πολυμορφία, τη πολυφωνία. Και αντί να προσπαθεί να πλησιάσει τις «μάζες» ψάχνοντας για το «επαναστατικό υποκείμενο» προσπαθεί να δημιουργήσει μέσα απ' την καθημερινή του πρακτική ένα υποκείμενο-αντικουλτούρα ρήξης. Μια υποκειμενικότητα που προκαλεί και ανατρέπει τις ρουτίνες της καθημερινής ζωής αλλά και που δένεται με τις αντιστάσεις αυτής της καθημερινότητας.

Το να ξεκινάς την ριζοσπαστική κριτική και πρακτική απ' την καθημερινότητα σημαίνει να 'χεις το κουράγιο να βγάζεις στην επιφάνεια αυτό που η κοινωνία αρνείται και δεν θέλει να δει. Να κάνεις μια πολιτική που είναι εξωθεσμική, που ξεκινά έξω απ' τα πλαίσια της ιδεολογικής ηγεμονίας και των φίλτρων επιλογής θεμάτων και προτεραιοτήτων που έχει καθιερώσει. Γιατί το να μιλάς σήμερα για την πρωταρχική σημασία μιας σειράς θεμάτων ταμπού (της καταπίεσης των γυναικών, των ομοφυλόφιλων, της σεξουαλικότητας), το να κριτικάρεις τις ιερές αγελάδες της κοινωνίας (τον εθνικισμό, το κράτος, κ.τ.λ.) χρειάζεται κουράγιο και μια άρνηση να συζητήσεις στο επίπεδο που καθιέρωσε η ΕΠΙΣΗΜΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ του κράτους. Στο επίπεδο δηλαδή που υπάρχει μια ιεράρχηση θεμάτων κατά προτεραιό-

τητα και που η λύση τους είναι τεχνικό πρόβλημα της κρατικής εξουσίας. Οι αριστεριστές τόχαπαν το παραμύθι της πολιτικής (με κεφαλαίο Π) και έγιναν ουραγοί της ηγεμονικής ιδεολογίας.

Η άρνηση ιεράρχησης των μορφών καταπίεσης και της κρατικής πολιτικής σαν μέσου μεταρρύθμισης είναι μια βασική αναγκαιότητα αν θέλουμε να συγκροτήσουμε έναν εναλλακτικό λόγο και να προτείνουμε μετά ριζοσπαστικές λύσεις και πρακτικές.

Αν είναι ένας τομέας όπου η ριζοσπαστική σκέψη και πράξη είχε φθαρεί καταπληκτικά στα μέσα του 20ου αιώνα, ήταν η αδυναμία της να φανταστεί το «αδύνατο» (αυτό που είναι πέρα απ' την καθημερινή ρουτίνα) και να δράσει χωρίς να απολογείται στα πλαίσια της ηγεμονικής λογικής. Είναι ανάγκη να ξαναανακαλύψουμε την φαντασία των ουτοπιστών, την άμεση δράση των αναρχικών που προσπαθούσε να φτιάξει το αύριο στην καρδιά του σήμερα και την σύνδεση της πολιτικής με την καθημερινότητα που έφεραν στα νέα κινήματα του 60-70 οι σιτουασιονιστές και οι ριζοσπάστριες φεμινίστριες.

Προσωπικά δεν πιστεύω ότι υπάρχει καμιά επανάσταση που μας περιμένει στην επόμενη γωνιά. Ωστόσο η αντίσταση, η κοινωνική παρέμβαση, η ριζοσπαστική κριτική δεν είναι απλώς τρόποι «προετοιμασίας για την Επανάσταση». Είναι το λιγότερο τρόποι ζωής που διατηρούν μια αίσθηση ανθρώπινης συνέπειας και αξιοπρέπειας σε μια εποχή καθολικής ξεφτίλας. Αλλά είναι ταυτόχρονα και εκφράσεις μιας υποκειμενικότητας που αρνείται να γίνει αντικείμενο της ιστορίας, των δομών εξουσίας, της «κοινωνίας». Η ριζοσπαστική αντίσταση είναι πάνω απ' όλα μια υποκειμενικότητα που διψάει για αυθεντικότητα, για ζωή και κοινωνικότητα.

Και αυτή η αντίληψη της πολιτικής πρακτικής είναι ίσως ένας ακόμα τομέας που διαχωρίζει το λόγο και την πράξη ενός ριζοσπαστικού - αντιεξουσιαστικού χώρου απ' άλλες αριστεριστικές ή εθνικιστικές αποχρώσεις.

Μια παρατήρηση - σύγκριση του Μπακούινι το 19ο αιώνα ανάμεσα στους «πολιτικούς δημοκράτες - εθνικιστές» και τους «επαναστάτες σοσιαλιστές» εκφράζει ξεκάθαρα την ιστορική αντιπαράθεση τρόπων ζωής και πράξης.

«Ο πολιτικός δημοκράτης είναι στωικός, δεν αναγνωρίζει δικαιώματα στον εαυτό του παρά μόνο καθήκοντα - ή όπως στη δημοκρατία του Μαντσίνι (Ιταλός εθνικιστής ηγέτης) απαιτεί ένα μόνο δικαίωμα για τον εαυτό του. Αυτό της αιώνιας αφοσίωσης στη χώρα του, να ζει μόνο για να την υπηρετεί και να θυσιάζεται χαρούμενα, ακόμα και να πεθαίνει για αυτή, όπως στο τραγούδι που ο Δουμάς αφιέρωσε στους Γιρονδίνους.

«Το να πεθαίνεις για την πατρίδα σου, είναι η πιο λαμπρή, η πιο ζηλευτή τύχη».

Ο σοσιαλιστής, αντίθετα, επιμένει στα θετικά δικαιώματα της ζωής και σ' όλες τις διανοητικές, ηθικές και φυσικές ηδονές της. Αγαπά τη ζωή και θέλει να τη ζήσει σ' όλη της την αφθονία. Και αφού τα ιδανικά του είναι μέρος του εαυτού του και τα καθήκοντά του στην κοινωνία είναι αδιάρρηκτα δεμένα με τα δικαιώματά του, θα προσπαθήσει — για να μείνει συνεπής και στα δύο — να ζήσει σε συνέπεια με τη δικαιοσύνη — όπως ο Προυβόντ — και αν είναι ανάγκη να πεθάνει όπως ο Μπαμπέφ. Μα ποτέ δε θα πει ότι η ζωή της ανθρωπότητας πρέπει να θυσιάσει ή ότι ο θάνατος είναι η γλυκύτερη τύχη.

A.Π.

ΓΙΑ ΤΟ ΕΙΤΖ ΞΑΝΑ

Το λιγότερο εξοργισμένους μπορεί να μας βρει η αντιμετώπιση του Σοβιετικού Αλεξάντερ Κούπερ — ο οποίος είναι φορέας του Έιτζ — από το κράτος, τους αρμόδιους ιατρικούς φορείς και τους «υγιείς» πολίτες. Πού ακούστηκε άρρωστος άνθρωπος να κρατείται στο Δαφνί, να φρουρείται από μπάτσους στο νοσοκομείο Λοιμωδών, και τελικά αφού δραπετεύει, να ρίχνονται πυροβολισμοί εναντίον του από μπάτσους, να του απαγορεύεται να επικοινωνήσει με την πρεσβεία της χώρας του και τελικά να ξυλοκοπείται - απαγάγεται από κάποιον «ξύπνιο» οδηγό ασθενοφόρου τυλιγμένος με νάυλον σακκούλι.

Η εποχή του Μεσαίωνα όπου κρέμαγαν κουνουράκια στους λεπρούς και τους περιόριζαν σε ιδιαίτερες κοινότητες για να αργοπεθάνουν βοήθητοι, καθώς και η Σπιναλόγκα δεν είναι μακριά απ' ότι φαίνεται.

Οι παροτρύνσεις των πολιτών

για βίαιη επέμβαση των αστυνομικών, στην περίπτωση του Αλεξάντερ Κούπερ, δείχνει την προσπάθεια και δυνατότητα του κράτους να δημιουργεί έντεχνα κατηγορίες πολιτών με οξυμμένες υποτίθεται αντιθέσεις μεταξύ τους. «Υγιείς» και «άρρωστοι», φυσιολογικούς και «διαφορετικούς», πλήθους και εξτρεμιστές.

Η επιτήδεια εκμετάλευση προβλημάτων όπως το Έιτζ από το κράτος, χρησιμοποιείται εναντίον κοινωνικών ομάδων που δεν αφομοιώνονται στον καπιταλιστικό - κρατιστικό παράδεισο.

Οι εξαγγελίες του Γεννημάτα (8-1 Ελευθεροτυπία) ότι 1 δισεκατομύριο δρχ. θα χρησιμοποιηθεί για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του Έιτζ και η ίδρυση δύο ειδικών νοσοκομειακών μονάδων, μπορούν κάλλιστα να τοποθετηθούν δίπλα στις εκατοντάδες εξαγγελίες του ΠΑΣΟΚ που έμειναν στα λόγια και στα χαρτιά, καθώς και δίπλα

στην υποδειγματική εφαρμογή του ΕΣΥ!!!

Σε δύο σημεία μπορούμε να σταθούμε: Στις δηλώσεις του ο Γεννημάτας αφού αναφέρεται στον απόλυτο έλεγχο από το υπουργείο, των αιμοροφιλικών και των γυναικών που δηλωμένα εκδίδονται, αναφερόμενος παρακάτω για τον έλεγχο των ομοφυλόφιλων αναγκάζεται να παραδεχθεί ότι οι ίδιοι αντιμετώπισαν το πρόβλημα οργανώνοντας ομάδες αυτοβοήθειας και είναι γνωστό το πόσο πάλεψαν και μέσα από τα έντυπά τους ενάντια στη παραπληροφόρηση του κράτους και τον κοινωνικό ρατσισμό. Για τους τοξικομανείς όμως δηλώνει τα εξής: «Πρόβλημα υπάρχει στους τοξικομανείς όπου είναι δύσκολη η παρέμβαση στα στέκια τους. Γίνονται όμως προσπάθειες να τους πλησιάσουμε με περισσότερη ανθρωπιά...» Ουδέν σχόλιο...

Το δεύτερο σημείο: αναφέρει ο Γεννημάτας «Από τη μια, υπάρχει η προστασία των ελευθεριών του ατόμου κι από την άλλη η προστασία της υγείας του

λαού». Το δίλλημα αυτό για μας είναι ψεύτικο. Το πόσο ψεύτικο είναι φάνηκε στην τελευταία απεργία των εργατών Δήμου όπου με πρόσχημα την υγεία του λού, χτυπήθηκαν άγρια οι απεργοί με ΜΑΤ και φυλακίστηκε με σκοπό να σπάσει η απεργία τους.

Εξ' άλλου και το φασιστικής

εμπνεύσεως νομοσχέδιο για τα ναρκωτικά, για την προστασία της νεολαίας έγινε.

Ο μοναδικός τρόπος αντιμετώπισης των κοινωνικών προβλημάτων είναι η αυτοοργάνωση όλων των πολιτών, η αλληλεγγύη και αλληλοβοήθεια μεταξύ τους.

Ο μύθος ότι το AIDS μεταδόθηκε στον άνθρωπο απ' τον πράσινο αφρικανικό πίθηκο ή ότι πρόκειται για επακόλουθο των ομοφυλοφιλικών σχέσεων καταρρέει οριστικά, καθώς όλοι και περισσότεροι υποστηρίζουν την άποψη ότι ο ιός δημιουργήθηκε στο εργαστήριο. Με συνεντεύξεις τους στην Αγγλική Sunday Express, ο Αμερικανός Dr Robert Strecker και ο Άγγλος Dr John Seal δηλώνουν την πεποίθησή τους ότι ο ιός του AIDS είναι «ανθρώπινο κατασκευάσμα» και «παρασκευασμένος γενετικά». Ενώ ο Γερμανός Dr Jacob Segal αναφέρει ένα μυστικό αμερικανικό εργαστήριο στο Fort Detrick του Μέριλαντ στις ΗΠΑ σαν τον πιθανότερο τόπο «γενετικής παρασκευής» του ιού.

ΔΟΚΙΜΗ

T.Θ.26050, T.K. 10022, ΑΘΗΝΑ

16 Γενάρη 1987

Αριθ. φυλ. 11, Δρχ. 100

Η εργατική τάξη... πάει στο Εφετείο

Η «νίκη» της εργατικής Τάξης και πώς καταχτήθηκε.

Τον τελευταίο καιρό οι καλοί μας σοσιαλιστές διαπιστώνοντας πτώση της αξιοπιστίας τους και διαρροή μελών, οπαδών και ψηφοφόρων του κινήματος, πραγματοποίησαν σύνοδο της Κεντρικής Επιτροπής τους, στις 13-14 Δεκέμβρη. Στη σύνοδο ο θεός του κινήματος και οι άγγελοί του, θέλοντας να εμποδίσουν τους πιστούς να μεταβούν στο δρόμο του Σατανά αποφάνθηκαν: «καλός ο λιβανωτός, όχι όμως και έτσι!!!»

Δίνουν, λοιπόν, πράσινο φως στους Ραυτόπουλο (πούναι και μέλος της Κεντρ. Επιτρ.) και στην κλίκα του να «διαφωνήσουν» με τα κυβερνητικά μέτρα λιτότητας και να συναγωνιστούν σε αγωνιστικότητα τις αντίπαλες συνδικαλιστικές παρατάξεις, τις αποσχισμένες από τη ΓΣΕΕ.

Στις 16/12, ο Ραυτόπουλος συναντιέται με τους συντρόφους του, Σημίτη και Παπαναγιώτου, και μετά την σκληρή στάση των δυο για την συνέχιση της εισοδηματικής πολιτικής της κυβέρνησής τους, που καθιερώθηκε με την πράξη νομοθετικού περιεχομένου (δηλ. απαγόρευση της απεργίας για οικονομικούς λόγους) αναγγέλλει «αποφασιστικά», απεργία της ΓΣΕΕ για τις 15 Γενάρη.

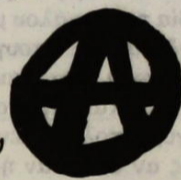
Δύο βδομάδες αργότερα στις 30/12, η Εργατική Τάξη σημείωσε «νίκη» στα έδρανα των δικαστηρίων. Άξιοι δικηγόροι της και το Τριμελές Εφετείο Αθηνών, ανέλαβαν την ευθύνη της «νίκης» για λογαριασμό της.

Οι τρεις συνδικαλιστικές παρατάξεις ΣΣΕΚ (διαγραμμένοι ΠΑΣΟΚοι), ΕΣΑΚΣ (ΚΚΕ) και ΑΕΜ (ΚΚΕ-εσ) είχαν προσφύ-

Η μόνη δυνατή ιστορική λύση, είναι η παγκόσμια αφύπνιση της επαναστατικής

συνείδησης και η ανατροπή του παλιού

κόσμου, των αφεντικών και του κράτους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Ο καρεκλοκένταυρος...
Γ. Μαύρος
σελ. 4
- Χημικά όπλα
σελ. 5
- Για το «χώρο» στην Κύπρο
σελ. 7
- Οι απεργίες στη Γαλλία
σελ. 8
- Ισπανία:
Η CNT σήμερα
σελ. 9, 10
- Στίνας - Αναστασιάδης
γράμ. σελ. 11
- Ο Αναρχοσυνδικαλισμός στη Ν. Αμερική
σελ. 13

γει στο Εφετείο, μετά τον αποκλεισμό τους από τις ηγετικές καρέκλες της ΓΣΕΕ και αφού οι «αγωνιστικές κινητοποιήσεις» στους δρόμους των οπαδών τους, αντιμετώπισαν τον Αρκουδέα και τα ΜΑΤ, που διαφύλαξαν αποτελεσματικότητα με τα φιλεργατικά γκλομπς τους την νομιμότητα της διορισμένης με πρωτόδικη απόφαση ΓΣΕΕ. Στις ανακοινώσεις τους το-νίζουν:

«...μετά την απόφαση του Εφετείου, που ακυρώνει το διορισμό των εγκάθετων από τον Θέμελη (πρωτόδικης, πούχε αποφασίσει νάναι ο Ραυτόπουλος και η κλίκα του η νόμιμη διοίκηση της ΓΣΕΕ, σημ. της Δ.) γίνεται καθαρό ότι και τυπικά, οι κυβερνητικοί της ΓΣΕΕ δεν μπορούν να παρουσιάζονται σαν διοίκηση της τριτοβάθμιας οργάνωσης». (ΕΣΑΚ-Σ).

«...η απόφαση με την οποία καθαιρέθηκε η αιρετή διοίκηση της ΓΣΕΕ και διορίστηκε η ομάδα των δοτών, αποτελεί ένα μεγάλο κόλαφο για την κυβερνητική πολιτική της ωμής παρέμβασης στο συνδικαλιστικό κίνημα». (ΣΣΕΚ)

«...η καταδικασμένη στη συνείδηση των εργαζόμενων της χώρας μας, μονοπαταξιακή διοίκηση μειωρηφίας στη ΓΣΕΕ, κατακυρώνεται και με την απόφαση του Εφετείου, ως νόθα». (ΑΕΜ)

Δεν υπάρχει καμμία αμφιβολία για τους. Η ταξική πάλη αποδείχτηκε αποτελεσματικότερη στις αίθουσες των δικαστηρίων, όπου την έσυραν.

Η εργατική τάξη πήγε... στο Εφετείο, και νίκησε!

συνέχεια στη σελ. 3

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
(Γαλλικό Τμήμα της Διεθνούς Ένωσης Εργαζομένων)

Συνομοσπονδιακό Γραφείο

33 rue des Vignoles, 75020 Paris
tel: (1) 43-72-09-54

Παρίσι, 30/12/86

ΕΚΚΛΗΣΗ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ!

Στις αρχές του Δεκέμβρη '86, όπως ίσως γνωρίζετε, οι Γάλλοι σπουδαστές κατέβηκαν σε απεργία στα περισσότερα λύκεια και πανεπιστήμια. Σκοπός τους ήταν να αποσυρθεί ένας καινούργιος νόμος για τη λειτουργία των πανεπιστημίων, που είχε ψηφιστεί από τη σημερινή φιλελεύθερη κυβέρνηση. Οι φοιτητές στράφηκαν ενάντια στην ανισότητα που θεσμοθετούσε ο νόμος: περισσότερα δίδακτρα στα «καλά» πανεπιστήμια, νέα «τοπικά διπλώματα» που δίνονται απ' όλα τα πανεπιστήμια, επιλογή των εισαγομένων φοιτητών.

Παρά τις πολλές διαδηλώσεις σ' όλη τη Γαλλία (ένα εκατομμύριο διαδηλωτές στο Παρίσι!) η κυβέρνηση εξακολουθούσε να αρνείται να αποσύρει το νόμο. Τα CRS (γαλλικά ΜΑΤ) επιδόθηκαν σε όργιο βίας, τραυματίζοντας πολλούς σπουδαστές με τη ρίψη καπνογόνων σε χαμηλό ύψος και με τις μοτοσυκλέτες που κτυπούσαν ό-

ποιον έβρισκαν στο δρόμο. Δύο σπουδαστές εξακολουθούν να βρίσκονται στο νοσοκομείο, ενώ ένας σπουδαστής έχει σκοτωθεί.

Μετά απ' αυτή τη δολοφονία ο νόμος αποσύρθηκε. Στη διάρκεια της απεργίας οι σπουδαστές ανακάλυψαν ξανά τις αρχές της άμεσης δράσης, των γενικών συνελεύσεων και των άμεσα ελεγχόμενων αντιπροσώπων.

Μέσα σ' ένα τέτοιο αγωνιστικό κλίμα, στις 17 Δεκέμβρη, οι εργαζόμενοι στο σιδηροδρομικό σταθμό Paris-Nord κήρυξαν απεργία που στη συνέχεια επεκτάθηκε στους εργαζόμενους των σιδηροδρόμων όλης της χώρας καθώς και στους εργαζόμενους στο παρισινό μετρό.

Η κυβέρνηση φοβάται την εξάπλωση του κινήματος και οι μεγάλες εργατικές συνδικαλιστικές οργανώσεις τα έχουν λίγο-πολύ χαμένα. Στην ουσία οι εργάτες εκτός συνδικάτων έχουν προτείνει τη δημιουργία απεργιακών επιτροπών βάσης, την εκλογή άμεσα ανακλητών αντιπροσώπων με συγκεκριμένες εντολές αποφασισμένες από τις γενικές συνελεύσεις.

Έχει σχηματιστεί ένα συντονιστικό όργανο των απεργιακών επιτροπών, σε εθνικό επίπεδο, και ενώ τα συνδικάτα διαπραγματεύονται στα σαλόνια, οι εργάτες των σιδηροδρόμων εφαρμόζουν την πρακτική της άμεσης δράσης και δημιουργούν έναν συσχετισμό δυνάμεων που τους επιτρέπει να διαπραγματεύονται τις δικές του προτάσεις:

- Κατάργηση της νέας μισθολογικής κλίμακας που θα βασιζέται στην «αξία» του κάθε εργαζόμενου.
- Ένταξη όλων των πριμ στον βασικό μισθό.
- Τέλος στη χειροτέρευση των συνθηκών εργασίας.

Η διοίκηση της Εθνικής Εταιρίας Σιδηροδρόμων SNCF άρχισε κιόλας τις διαπραγματεύσεις. Μετά από 13 μέρες απεργίας, όμως, οι εργαζόμενοι είναι αποφασισμένοι να πετύχουν τις διεκδικήσεις τους.

Αυτή τη στιγμή οι εργαζόμενοι κάνουν ένα καινούργιο βήμα προς τον επαναστατικό συνδικαλισμό. Συνδικάτα της CNT σχηματίζονται στους σιδηροδρομικούς σταθμούς και εργαζόμενοι των τραινών, του μετρό και των εμπορικών μεταφορών προσχωρούν στη συνομοσπονδία μας.

Μετά από απεργία δύο εβδομάδων οι εργαζόμενοι χρειάζονται τη διεθνή σας υποστήριξη!!

Στείλτε όσο το δυνατόν γρηγορότερα το μήνυμα της αλληλεγγύης σας στο:

CNT Syndicat des Transports
33 rue des Vignoles, 75020 Paris

Σ' αυτές τις δυο εβδομάδες οι εργαζόμενοι δεν έχουν πληρωθεί. Στείλτε την οικονομική σας ενίσχυση, για να τους βοηθήσετε να περάσουν τις γιορτές, στην ίδια διεύθυνση με ταχυδρομική επιταγή. Τα χρήματα αυτά θα μοιραστούν σ' όλους τους σιδηροδρομικούς εργάτες της βάσης που είτε είναι ανεξάρτητοι, είτε ανήκουν στη CNT.

Η ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΘΑ ΝΙΚΗΣΕΙ!!!

